

- melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a
„Tóth Sándor és a dömsödi autocross”
Települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Bede Kornélia és Ifj. Jancsó Attila

.....

Dömsöd 2019.07.23.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Ifj. Jancsó Attila

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név:	Bede Kornélia Matild	Ifj. Jancsó Attila
Levelezési cím:	2344 Dömsöd, Kossuth L. u. 144. 1/1	2344 Dömsöd, Bíró Utca 23.
Telefonszám:	06209981918	06208022199
E-mail cím:	bedenelly@gmail.com	rajzatis@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☒ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külföldi magyarság
--	-------------------------------------	---------------------------------	---

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Az autocross egyik hazai bölcsője Dömsöd, amire településünk büszke lehet. Az autocross lehetőséget adott azok számára, akik rendelkeztek megfelelő szakmai ismerettel, műhellyel, kellő kreativitással, elszántsággal, kitartással és a magunk által megépített autókban kipróbálhatták vezetéstechnikájukat terepen. Dömsöd – autocross – Tóth Sándor, a három összefonódik.

Az autós szakosztály létrejöttében, annak támogatásában nagy szerepe volt a Dózsa MgTsz-nek. Az autók alkatrészeinek gépmunkái a melléküzemágak szakembereinek tudását dicsérik. Közös munkával készültek el az egyedi építésű autók.

Amikor megszűntek a TSZ-ek megalakult az önálló egyesület. A dömsödi csapat a legnagyobb létszámú aktív versenyzővel rendelkezett az I. és II. osztályban. Ekkor élte a fénykorát az autocross.

A saját pálya megálmodása, majd a megépítése nem kis erőpróba volt, de sikerült.

Autocrossról röviden:

Egyedileg épített csövázás autók, melyek kifejezetten terepversenyre készültek. Egyesek vasszőcskének is nevezik. Olyan zárt körverseny, amelyet nem szilárd burkolatú, minimum 800 m, maximum 1400 m hosszú pályán rendeznek. Szélessége minimum 10 m, maximum 18 m lehet. Egyszerre maximum 10 autó állhat 3-2-3-2-es rajtfelállásban.

A versenyek több kategóriában zajlanak:

- Divízió TAX: karosszériás autók
- Divízió 3A: maximum 1600 ccm-es motorral szerelt, speciális építésű autók / ma buggy 1600/
- Divízió 3: maximum 4000 ccm-es motorral szerelt, speciális építésű autók/ma super buggy/
- Junior buggy: 600 ccm-es motorral szerelt, speciális építésű autók (maximum 17 éves korig)

Tóth Sándor: 1943.09.16.-án született Dömsödön, azóta is itt él. Autóközlekedési technikumot végzett, majd autószerelő mestervizsgát tett. Mindig közel álltak a szívéhez az autók, és a technikai sport. Az autocross lehetőséget adott számára, hogy szakmai ismereteit felhasználja és ennek segítségével megvalósítsa álmait, valamint vezetéstechnikáját finomítva tegye próbára képességeit.

1977-ben értesült arról, hogy a Nyugat-Európai országokban létezik egy új autósportág, az autocross. A szocialista országok között, Csehszlovákiában már művelték ezt a sportot, oda látogatott ki egy versenyt megnézni, ahol kedvet kapott ehhez a sportághoz. Ezért is döntött úgy 1978-ban, hogy csatlakozik Darázs Antalhoz (aki 1977-ben indult egyetlen magyarként Nova Pakán az EB-futamon) az Auto-Motor újságban megjelent felhívására, hogy Kovács Lászlóval épít egy Wartburg motoros autót az Országos Terepbajnokságra.

Ehhez az autós sportághoz azok kaptak kedvet, akik saját maguk tudtak építeni versenyjárművet. Ez sokkal olcsóbb volt akkor, mint a rallysport. Lazábbak voltak a követelmények, mindenki kénye kedvére építhette, tuningolhatta az autókat.

1979-ben megjelentek az első cross autók, melyekkel az Országos Terep Szlalom versenyeken indultak, ami még nem cross verseny volt, mert egyenkénti indítás volt. Egy autóval több versenyző is indulhatott. Tóth Sándor, a Kovács Lászlóval közösen épített autóval indult ezeken a versenyeken. 1980-ban már a Magyar Autó és Motorsport Szövetség felismerte ennek az új sportágnak a létjogosultságát, és kiírta 1980-ra a MAMSZ kupát. A következő években már, mint országos bajnoki futamok zajlottak. Szentendre, Tahitótfalu, Makó, Monok, Esztergom, Nagykanizsa pályáin voltak a MAMSZ futamok. Későbbi években kapcsolódott be Pécel, Túrkeve, Székesfehérvár, Miskolc, Salgótarján.

1985-ben épült a Dömsödi autocross pálya a közös összefogásnak (Tsz és egyének, az Orosz család hihetetlen lelkesedésének) köszönhetően. November hetedikén volt az első

pályaaavató verseny, ahol Tóth Sándor már a saját, második autójával egy Audi motoros hátsókerekes meghajtású szöcskével indult. Meg is nyerte ezt a versenyt. Az autocross ezekben az években élte fénykorát. Közel ötven első osztályú és ötven másodosztályú versenyző volt. Másodosztályból csak a kategóriák első három helyezettje kerülhetett fel az első osztályba.

Sajnos a rendszerváltás nem volt jó hatással az autocross sportágra. A rendszerváltás után megcsappant az autocross versenyzők létszáma. Sajnos a rendező egyesületek is elfogytak. Dömsödi viszonylatban Kis Ádám és csapata a Levianus Motorsport kezébe vette a Dömsödi pálya sorsát és a versenyek rendezését. 2018-ban a második alkalommal sikeresen bonyolították le az OB futamot. Hosszútávú elképzelésük szerint nemzetközi és remélhetőleg Európa Bajnoki futam is megrendezésre kerül Dömsödön.

Élmény volt Tóth Sándor számára az Európa Bajnoki futamokon való részvétel lehetősége Pécelen, Csehszlovákiában és Ausztriában. Az Európa Bajnoki mezőnyben nagyobb kihívás volt versenyezni, 1985-ben Pécelen EB 11. helyet ért el.

Az EB futamokon kívül lehetőség nyílt a versenyzők részére A "BBK" futamokon vagy az Osztrák-Magyar "Jó szomszédok Kupája"versenyein indulni ahol 1986-ban második lett ,így a legjobb magyarként állhatott a dobogóra.

2017 őszén Dargov-Dubiny-ben állt rajthoz, ahol a Nemzetközi rangsorban hetedik, a Magyar versenyzők közül ötödik lett. Sajnos a döntőben a futómű meghibásodott, így lett ez az eredmény. Ha nincs ez a probléma előrébb is végezhetett volna.

A versenyzést eddig a dömsödi egyesületben folytatta, még ha más-más volt is a neve. 2018 fordulópont volt, egyedül maradt a Dömsödi ASC versenyzőjeként, 40 év után mára már nem dömsödi csapatban versenyez.

Az viszont tény, hogy Dömsöd a hazai autocross bölcsője. Nemzetközi versenyeknek, OB futamoknak adott helyet. Első, és másodosztályú versenyzőket, magyar bajnokokat nevelt. A legtöbb felnőtt és ifjúsági versenyzővel rendelkező egyesületet mondhatta magáénak, sajnos ezt már múlt időben.

Tősgyökeres dömsödiként sikerült sok fiatalot megfertőznie, és reméli, hogy egyre többen kedvet kapnak ehhez a sportághoz.

Tudni kell, hogy a dömsödi crosspálya vonalvezetése a magyar crosspályák között a legkiválóbb. Gyors szakaszok vannak, nagyon biztonságos, széles ívű kanyarokkal. Ez biztosítja a nagy sebességet és az előzési lehetőséget, ami a nézőknek felejthetetlen látványt nyújt.

Elismerései:

- A magyar autocross 30 éves fennállásának alkalmából tartott gálaesten, a kezdetek óta folyamatos helytállása elismerése képen az MNASZ Örökös licenccel díjazta. Eddig ezta kitüntetést még senki sem kapta meg.
- Mindvégig Dömsöd színeiben versenyzett, 13-szor volt 3. az év végi összesített bajnokságban, és 2010-ben a 2. helyet sikerült megszereznie. Már csak a bajnoki cím maradt hátra, amit még be kell gyűjtenie.
- 2010 Novemberben jelent meg egy 2 oldalas cikk a Formula magazinban eddigi pályafutásáról: „Rangidős ezüstérmes” címen.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

40 év folyamatos versenyzés-példamutató kitartás.

Közösség teremtődött, általuk értékes sportlétesítmény épült.

A szabadidő hasznos eltöltése (folyamatos alkotó munka, a verseny helyszíneire utazás alkalmával az országok megismerése) egészséges életmód kialakulása (aki vezet az nem iszik)

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<http://www.hajoka.hu/index.php/autocross/item/1502-toth-sandor-es-a-domsodi-autocross>

Tóth Sándor visszaemlékezése alapján

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.domsod.hu

III. MELLÉKLETEK

- **Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja**

Tóth Sándor a kezdetekkor

Az első saját Audi motoros versenyautó

A második versenyautó: Porsche 944-es

A dömsödi pályaaavató

A harmadik épített autó: BMW motoros

A negyedik autó (BMW motorral)

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

- A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

NYILATKOZAT

Alulírott Tóth Sándor nyilatkozom, hogy a „Tóth Sándor és a dömsödi autocross” adatlapján felhasznált képek a saját tulajdonom és azok további közzétételéhez és felhasználásához hozzájárulok.

Dömsöd, 2019. július 23.

Tóth Sándor